

Soms is
een vacuüm-
pomp, tang
of een knip
echt nodig

Bevallen gaat helaas
niet altijd vanzelf,
soms moet de verlos-
kundige of gynaeco-
loog de natuur een
handje helpen. Bijvoor-
beeld door een knip te
zetten of de vacuüm-
pomp te gebruiken.
Gynaecoloog Anjoke
Huisjes legt uit.

BEVALLEN MET EEN HANDJE HULP

Als je bevalling zover
is gevorderd dat je
kunt gaan persen,
heb je nog maar
een klein stuk te
gaan. In de meeste gevallen duurt het
persen hooguit een uur. Dreigt het te
lang te gaan duren, dan is een ingreep
nodig om complicaties bij de baby te
voorkomen. Ook wordt er ingegre-
pen als het voor de moeder te lang
duurt. De meeste ingrepen gebeuren

bij ziekenhuisbevallingen. En dat is
logisch, vertelt gynaecoloog Anjoke
Huisjes van Gelre ziekenhuizen.
“Ziekenhuisbevallingen zijn meestal
gecompliceerder dan thuisgeboortes,
ze gebeuren niet voor niets in het zie-
kenhuis. De kans is dus groot dat een
ingreep nodig is. Bovendien kunnen
kunstverlossingen, zoals de ingrepen
met de verlossingstang en vacuüm-
pomp ook wel worden genoemd, ge-
volgen hebben voor de moeder en het

>>

kind. Daarom moet er in ieder geval altijd een kinderarts aanwezig zijn, die de baby na de geboorte op mogelijke complicaties kan onderzoeken.” Kunstverlossingen komen het meeste voor bij eerste bevallingen. “Omdat er nu eenmaal niet eerder een baby door het baringskanaal is gegaan,” verklaart Huisjes. “Een volgende bevalling duurt ook meestal korter, doordat het allemaal al wat soepeler is.”

NIET ZO ERG

De vacuümpomp wordt in 14 procent van de gevallen ingezet. De tang komt er in minder dan twee procent van de ziekenhuisbevallingen aan te pas. Het zijn ingrepen die veel vrouwen bij voorbaat al angst inboezemen. Is die angst terecht? Huisjes, die tijdens haar studie onderzocht hoe vrouwen een kunstverlossing ervaren, zegt: “Het inbrengen van de vacuümpomp doet even pijn. En ook daarna ervaar je even meer pijn, doordat de baby sneller naar buiten komt dan normaal en de druk groter wordt. Maar die pijn duurt heel kort. Een verdoving is niet nodig. Het geboren worden van het hoofdje doet niet meer pijn dan bij een andere bevalling. De meeste vrouwen vinden een kunstverlossing niet zo erg. Zij zijn op het punt dat ze uitgeput raken en hun kind er echt uit willen hebben. Dan is het juist een opluchting dat we de natuur een handje helpen. Voor het kind is het gebruiken van de vacuümpomp wel een vervelende ingreep. Hij komt

Niets van gemerkt

“Ik had tijdens mijn zwangerschap al besloten in het ziekenhuis te bevallen en zo is het ook gebeurd. We werden opgevangen door een heel lieve verpleegkundige die me samen met mijn vriend en de verloskundige onwijs goed ondersteunde tijdens de persweeën. Uiteindelijk moest Stefan met de vacuümpomp gehaald worden en ik vond dat eigenlijk wel lekker. Ik heb er niets van gemerkt. Eén perswee, er werd zachtjes meegetrokken, en toen was Stefan er.”

‘Moontje’, op het forum van Babyinfo.nl.

erdoor ter wereld met een flinke hoofdpijn, een blauwe plek en een puntig hoofd. Maar van blijvende schade is geen sprake,” stelt Huisjes gerust. “Alles is met 24 uur weer verdwenen.”

LASTIGE DRAAI

Eén van de meest voorkomende ingrepen bij een bevalling is de knip. Bij meer dan de helft van alle eerste bevallingen die in het ziekenhuis plaatshebben, wordt hij gezet. Ook een verloskundige mag dat doen. Een knip zorgt ervoor dat het hoofd van de baby gemakkelijker de bocht om het schaambeek kan maken. Huisjes: “Het is een lastige draai die de baby op het allerlaatst moet maken. Die bocht kan ervoor zorgen dat het alsnog lang duurt voordat het kind er is. Een knip wordt altijd links opzij gezet, van de onderkant van de vagina naar achteren. Je krijgt van te voren een verdoving. Doordat de knip tijdens een wee wordt gezet, voel je hem meestal niet. Het herstel verloopt doorgaans goed. Vooral de eerste week kun je er wel last van hebben bij het zitten. Het is immers een snee van je vagina naar je bil. Met ongeveer zes weken is de wond genezen.”

EEN ZETJE GEVEN

Als het persen niet wilde vloten, kreeg je vroeger nog wel eens een duw op je buik, onder de billen van het kind. In het ziekenhuis gebeurt dat volgens Huisjes nauwelijks meer. Bij thuisbevallingen soms nog wel, op het allerlaatste moment. Als het persen niet lukt, de weeën afzakken of de baby het benauwd krijgt, kan de gynaecoloog wel besluiten de vacuümpomp of de verlossingstang te gebruiken. De meeste gynaecologen gebruiken liever de vacuümpomp, omdat de tang bij de moeder vermoedelijk meer schade aan de bekkenbodem toebrengt dan de vacuümpomp, schade die

overigens goed gehecht kan worden. De vacuümpomp is een klein, metalen cupje, dat op het hoofd van de baby wordt geplaatst. De pomp zuigt het cupje vacuüm, zodat het kind aan zijn hoofd naar buiten kan worden getrokken.

TANG VRIENDELIJKER

Een tangverlossing is voor een baby waarschijnlijk een minder vervelende manier om geboren te worden dan met de vacuümpomp, omdat de trekkracht veel minder groot is. “In feite is het helemaal geen tang,” legt Huisjes uit. “Het lijken twee grote slalepels die je om de wangen van de baby legt. Op die manier wordt hij naar buiten getrokken.” Een enkele keer houdt een baby daar een blauwe plek aan over. Het inbrengen van de tang - de lepelbladen zijn ongeveer zo groot als een hand - is volgens haar ‘een beetje vervelend’. “Maar voor zowel de pomp als de tang geldt dat als ze worden ingezet, het zo voorbij is. Met hooguit drie weeën is het achter de rug.”

Een opluchting

“Ons dochtertje is met de tang geboren. Dit kwam doordat ik geen persweeën meer had en omdat ze nogal groot was. Het moment van geboren worden, is eerlijk gezegd een beetje aan me voorbij gegaan. Ik weet alleen dat het pijn deed en dat het voelde als een opluchting, omdat er eindelijk een einde aan kwam. Ons dochtertje heeft bij mij ook een beetje klem gezeten, dus ik ben blij dat ze me geholpen hebben. Geboren worden valt niet altijd mee.”

Kim, op het forum van Babyinfo.nl.

Ook meepraten? Heb je vragen over de bevalling of wil je je ervaringen met anderen delen? Ga dan naar het forum van www.babyinfo.nl.